

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.THG.0.10.00.02.010.06 /3524
Konu : Mesai dışı poliklinik uygulaması

28.01.2010

GENELGE
2010/ 6

Bakanlığımıza bağlı yataklı tedavi kurumlarında; sağlık hizmetlerinin ihtiyaç ve talepler doğrultusunda daha etkin, kaliteli, ulaşılabilir ve zamanında verilmesi öncelikli hedeflerimizdendir.

Bakanlığımıza bağlı yataklı tedavi kurumları bünyesindeki acil servislere mesai saatleri haricinde ve genel ve resmi tatil günlerinde; acil müdahale gerektirmeyen ve ayakta tedavisi sağlanabilecek durumdaki hasta başvurusu sayısının oldukça yüksek olduğu bilinmektedir. Bu şekilde acil servislere başvuran hastalar, tıbbi durumları aciliyet gerektirmediği halde geri çevrilmeyerek acil servislere girişleri yapılmak suretiyle muayeneleri sağlanmakta ancak, bu hastalar ertesi gün tekrar muayene, tetkik, tahlilleri yapılmak üzere sevk edildikleri ilgili branş polikliniklerine müracaat etmektedirler.

Bu durumdan kaynaklanan hasta müracaatlarına bağlı olarak, gereksiz yere acil servis yoğunluğu yaşanmakta ve bu nedenle tıbbi durumları acil sağlık hizmet sunumunu gerektiren acil servis hastalarına zamanında müdahale yapılmasında ve acil sağlık hizmetlerinin beklentileri karşılayabilecek nitelikte sunumunda, dolayısıyla acil servislerde kuruluş amacına uygun olarak acil sağlık hizmeti verilmesinde bir takım aksaklıklar görülebilmektedir.

Bu nedenle; il genelinde Bakanlığımıza ait, birinci ve ikinci basamak sağlık kuruluşlarında görev yapan tabip ve diğer sağlık personeli gibi mevcut sağlık insan gücü kaynağından optimum düzeyde faydalanılarak Bakanlığımız hastanelerinde etkin, zamanında ve hasta beklentisinin azami ölçüde karşılanabildiği bir sağlık hizmeti sunumunun sağlanabilmesi ve acil servislerdeki hasta yoğunluğunun azaltılabilmesi amacıyla aşağıdaki düzenlemelerin yapılması ihtiyacı doğmuştur.

1- Durumları acil sağlık hizmet sunumunu gerektirmeyen ancak çeşitli sebeplerle mesai harici veya genel ve resmi tatil günlerinde hastanelere başvuran hastaların muayene, tetkik, tahlil ve tedavi taleplerinin karşılanabilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan il ve ilçelerde mesai dışı poliklinik uygulamasına geçilmesi, mesai saatleri dışında, tabip ve gerektiğinde uzman tabip düzeyinde poliklinik hizmeti vermek üzere hastaneler bünyesindeki, mevcut poliklinik odalarının veya acil servise yakın ve acil servis hizmetlerini aksatmayacak konumda, ilgili kurum baştabipliğince belirlenecek uygun mekanların, mesai dışı poliklinik hizmetleri için görevlendirilen tabiplerin kullanımına tahsis edilmesi,

2- Mesai dışı poliklinik uygulaması için;

a) Hastanede aktif olarak çalışan mevcut pratisyen tabip sayısının yeterli olması halinde öncelikle bu tabiplerden görevlendirme yapılması,

b) Kurumun mevcut tabip sayısının yetersiz kalması durumunda ise hastanenin bulunduğu belediye mücavir alanı içerisindeki mevcut birinci basamak sağlık kuruluşlarından, asli görevlerini aksatmamak kaydıyla, gerekli görevlendirmelerin yapılması,

c) Mesai dışı poliklinik uygulamasının hafta içerisinde hasta müracaatının en yoğun olduğu mesai saati bitiminden saat 24:00'e kadar, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde ise 08:00- 24:00 saatleri arasında, hasta yoğunluğu ve tabip mevcudu dikkate alınarak, hastaların bekletilmeksizin muayene ve tedavileri sağlanacak şekilde, yeterli sayıda tabip ve ihtiyaç duyulan diğer sağlık personelinin 8'er veya 16 saatlik çalışma sürelerine isabet edecek biçimde planlama yapılarak görevlendirilmesi,

ç) Kurum dışından yapılacak görevlendirmelerin ilgili hastane baştabibi ile de istişare edilmek suretiyle il sağlık müdürlüğüne aylık çizelgeler halinde belirlenerek Vilayet onayı alınması, gerekmektedir.

3- Mesai dışı poliklinik uygulaması için birinci basamak sağlık kuruluşlarımızdan görevlendirilecek tabiplere ve diğer sağlık personeline Bakanlığımız ek ödeme mevzuatı hükümlerine uygun olarak ve ek ödeme miktarları, tavanı aşmayacak şekilde görevlendirildikleri hastane döner sermayesinden ek ödeme yapılabilecektir.

4- Birden fazla müstakil hastane baştabipliği vasıtası ile sağlık hizmeti sunulan bazı yerleşim yerlerinde, Bakanlığımızca hizmet birleştirmesine gidilerek tek yönetim çatısı altında hizmet sunumu sağlanan il ve ilçelerde;

a) Hizmet birleştirmesinin amaç ve esaslarına uygun olarak, yoğun bakım, yeni doğan, acil, ameliyathane ve benzeri hayati önemi haiz birimlerin hizmetin ve nitelikli sağlık insan gücünün bölünerek kullanımına mahal verilmeyecek şekilde ana hizmet binalarında planlanması ve yapılandırılması,

b) Hizmet birleştirmesi sonrasında; mesafe olarak birbirinden uzakta ve birden fazla hizmet binasında hizmet vermek durumu ortaya çıkan ve birleştirilmeye bağlı olarak bünyesinde birleştirme yapılan hastanenin ek hizmet binası konumuna gelen hastanelerin hizmet binasındaki acil servis birimlerinin acil servis statüsünün kaldırılarak, bu birimlerin mesai dışı poliklinik uygulaması için kullanılmak üzere tahsis edilmesi ve yapılandırılması,

c) Bu uygulamalar neticesinde oluşacak hizmet sunumuna ilişkin yeni durumlar konusunda vatandaşların önceden bilgilendirilmesi ve uygulamanın amaç ve esaslarına uygun olarak gerekli yönlendirilmelerin sağlanması, önem arz etmektedir.

5) Mesai dışı poliklinik uygulaması, 17.02.2004 tarihli ve 2689 (2004/19) sayılı Bakanlığımız genelgesi ile düzenlenen vardiya uygulamalarından farklı bir uygulamadır. Bu nedenle, vardiya uygulaması yapan hastanelerimizde mesai dışı poliklinik uygulamasının vardiya uygulamalarından ayrı olarak planlanarak yürütülmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımıza ait hastanelerde hafta içi ve hafta sonu çalışma esaslarına ilişkin düzenlemelerde; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Çalışma Saatleri" başlıklı 99 uncu maddesinin, "Günlük Çalışma Saatlerinin Tespiti" başlıklı 100 üncü maddesinin, 13 Ocak 1983 tarih ve 17927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nin Çalışma Düzeni ve Çalışma Saatleri Başlıklı 38. Maddesinin **(05-05-2005 tarihli ve 25806 sayılı Resmi Gazete Madde 14)** hükümlerinin dayanak alınması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde; yataklı tedavi kurumlarında mesai başlama ve bitiş saatleri, hizmetin ve mahallin özelliği, sosyo-ekonomik, kültürel etkenler, iklim şartları, kurum personel kadrosu gibi hususlar göz önüne alınarak Valilikçe belirlenebilmekte ve hastane baştabiplerince de lüzum görüldüğü takdirde sağlık hizmetlerinin sürekliliği ve kesintiye uğramaması ve yoğunluğun azaltılması amacıyla vardiya ve nöbet gibi hizmetler için farklı çalışma saatleri uygulamasına gidilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu çerçevede, özellikle polikliniklerde hasta yoğunluğunun yüksek olduğu sabah saatlerinde ve öğle saatlerinde kırsal kesimden gelen hastaların ulaşım sorunları da dikkate alınarak veya diğer bölgesel özellikler de göz önünde bulundurularak hastane baştabiplerince poliklinik muayenesine başlama saatlerinin saat 08:00' den önceye çekilmesi ve poliklinik bitiş saatlerinin de buna göre ayarlanması mümkün olabilecektir.

Eğitim ve araştırma hastaneleri dışında kalan Bakanlığımız hastanelerinde, uygulamanın bu Genelgeye ve bu Genelgede yer verilen ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesini,

Ayrıca, Genelgenin yürürlüğe girmesini müteakip yukarıda belirtilen şekilde mesai dışı poliklinik uygulaması başlatan yataklı tedavi kurumlarımızın listesinin, uygulama başlangıç tarihi de belirtilmek suretiyle Bakanlığımıza bildirilmesini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar